

№ 5
ՀԱՐԱՐ 10 ՓԵՏՐՎԱՐԻ
1873
ԵՐԵՎԱՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԻՐ

№ 5
ՀԱՐԱՐ 10 ՓԵՏՐՎԱՐԻ
1873
ԵՐԵՎԱՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԻՐ

ԿՐԹԻՐ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԻՐ

Հայաստանի կրթության մասին
Հայաստանի կրթության մասին
Հայաստանի կրթության մասին

Հայաստանի կրթության մասին
Հայաստանի կրթության մասին
Հայաստանի կրթության մասին

Թիֆլիսի 10-ին փետրվարի
Թիֆլիսի 10-ին փետրվարի
Թիֆլիսի 10-ին փետրվարի

Միջոցառումներ
Միջոցառումներ
Միջոցառումներ

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

Կրթության մասին
Կրթության մասին
Կրթության մասին

պիսի դիպուածքում, ինչ հնար է հարկաւոր գործ դնել օգնելու մեր եկեղեցիներին: Եթէ մինչև անգամ մէջը չ'լսա մենանց ուրիշներին օրինակել, և վճնելու լինենք հարցը առողջ դատողութեամբ լայա, մէջը պիտի ընդունենք, որ լաւագոյն է կորցնել 100 ուսույթ, քան թէ 100 ուսուսել լաւ է վարձել մեր ծառայողին 100 բուրջ. որ կարող է ապա մեզ օգուտ 1000 բուրջ, ևս առաւել եթէ մենք ինքներս ընդունակ ենք ոչ այդ օգուտը ունենալ և ոչ էլ վնասի առաջ առնել կամ նրան դիմանալ: Այդպէս կերպիւ մենք խորհուրդ կանք մեր հոգեւորականութեանը, ժամանակին նայելով Սինօպսիս և Կոնստանտնուպոլսի մէջ մի առանձին մասը կառավարութեան որին յանձնված լինի վարչապետական կառուածների և հարաւորութիւնների ստանալական և քաղաքական կառավարութիւնը և այլ հարցերի մէջուրթիւնը, որոնք իրենց պարունակութեան որպիսութիւնով բարձր են մեր հոգեւորական դասի դիմումութիւններից, և այդպիսի առանձին կառավարութեան մասը անպատճառ յանձնված պիտի լինի աշխարհի գիտութեան ունեցող և փորձառու անձանց: Յայտնի բան է որ այդ դիպուածքում Սինօպիս և Կոնստանտնուպոլսի ծախքը համեմատաբար կ'աւելանայ, բայց յուսալ, դռնակ, կարելի է որ համեմատաբար կորուստը կ'պակասի կորցրածը մասամբ դռնակ կ'վերադառնայ և ծաղած հարցերն վերաբերութեամբ մեր եկեղեցիներին և հոգեւորականութեանը կ'վճռվան այդպէս, որ դռնակ կարելի կ'լինի չ'խախտել և պահպանել փրփրների անվարանալովութեանը և պատմական ճանապարհով ստացած իրաւունքներն:

Այսպեսլէ համար հարկաւոր է աշխատել մտցնելու մեր հոգեւոր դպրոցներէ մեջ զրական դիտութիւններ, յարմար մեր եկեղեցականի պարստաւորութիւններէն: Շատ կարելի է, որչափ նորեկ ինքնակէ կարծիքը Ամուրի և Կոմարտուրիաների կազմակերպութեան փոփոխութիւնների մասին մեր հոգեւորականութիւնը հաճոյ չլինի, որովհետեւ այդ փոփոխութիւնը իրում է հոգեւորականութեան ձեռեց նրանց մի քանի իրաւունքները: Բայց միեւնոյն ժամանակը հարկաւոր է ինկատել ունենալ միշտ, որ մեր հոգեւորականութիւնը, զոնանց այժմեան հայեացքով, չունէ այնչափ իրաւունքներ, ինչքան պարտաւորութիւններն Այլ լեւոր, որ նախնի աշխարհ համարել է իւր ձեռքին իշխանութիւն և իրաւունք, իսկութեամբ և ողի է և է.

այսին միայն պարտավորու թիւն է Այդ պարտավորութիւնը կատարելը, մեկը փորձող զինուոր, որ շատ դժուարութիւն է գտնում հռչակարարական թիւնան նախապատրաստութիւնը: Տխուր ինչորդ թիւն պիտի համարենք եւեթ մեկը մնասրելիքը, ինչպէս մէկ կառուածաւոր բարդականութիւնն տէր ոմն կեդոտո շորի մէջ փութաւթված պիւնքի գործը կռան տակը թափառում է քաղաքէ քաղաք, դռնէ դռն մէկ թիւրթուռաց լեզուող վրեւ տալ այնպիսի միջանկ, որ պարտեւն դժուարութիւն ունէր կատարել ունեցող մարդը աչքումս Եւթայի թան է, որ այդպիսի մտքացանութիւնը բացառութիւնն նշան է:

Եկեղեցիները միջոց չունեն, կասն մեզ,
իրանց անծանօթ ծախքի տակ ընկնելու,
հոգևորականը աշխատում է ձրի, բայց
աշխարհականը կոպահանջե վարձ:

Ինքնզինելները չեն և չեն կարող լինել աղքատ դրուժեան մէջ։ Փորձը մեզ ապացոյց է, որ ժամանակով, երբ աշխարհականները ստացան իրաւունքներ կառավարելու եկեղեցեաց արտոյքները, այն ժամանակ վանքապատան արդիւնքները բաշխուած լինէին իրենց փոխադրուած և հոգեւորականները կառավարութեան ամէն ծիւղերը իրանց սեփականացուցան։ — արդիւնքները վերելք գրած հասկանալու կերպիւ՝ փոքրացան թացի այլ որքան որ մեր եկեղեցիները լինին աղքատ, նոքա միշտ կարող են խրաբանչիւր նահանգեւմ իւրաքանչիւր Կոնստանտնուպոլսուհնայ մէկ կամ երկու անձիւք աշխարհականներ, որոնք համապատասխան էին իրենցականութեան և ուսումնականութեան պահահանքներին, և յանձնել նրանց կարուածներն և այլ հարցերը վերինը տալով նոցա կարելի թողայ։ Մեծապատգան պէս պայտիսի մեր հոգեւորական վարչութեան կազմակերպութեան փոփոխութիւնը կարող կլինի տալ մեզ երաշխաւորութիւն, որ մեր վանքապատան զործերին վերաբերող հարցերը կ'որոշուին յօգուտ մեր եկեղեցիներին և իսկ այդ միջոցով մեր եկեղեցականութիւնը կարող կլինի ունենալ իւր ինքնիշխան բարոյական արդեւորութիւնը իւր հօտի վերայ, պահպանելով իւր անկախութիւնը, որովհետեւ կլինի նիւթական լողովից սպա հոգածութեան արդեւորութիւնը։

ԼՂԳԼՅԻՆ

ԱԽԱԼՑԻԱՅ

(Թշնամի-կռու՝ ՄԵՂՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
Լրագրի)

Արդէն յայտնի է Մեղուի ընթերցասիր-
տոյաց եղևաբեթեան Օրիորդաց ուսում-

Նարանի սկզբնաւորութիւնը, որ 70 թուական առաջին է:

Մի տարի ժամանակ բաղկացած էր պատրաստական դասառույնից, իսկ 71 թվականին, երբ տեղափոխվեցեալ տունը կառուցեալ ուսումնարանից, ապաւնի դասատունն ևս ունեցաւ, 72 թվին սկսեցին բերին աւելցուաւ և բ. դասառույն:

Եւ յԺԺ 85 աշակերտուհիք նորա մէջ ուսանողն ևս կրնի, չայդ և Ռուսաց լիւգուզե, Թուրքանուլթիւն, ձեռնարդուլթիւն, եւր և Վայքի չապուլթիւնք, Աշխարհալուրթիւն, չայդ և Բնական պատմութիւնք և զճարտութիւն, վերջին չորս առարկանքը աւելցան բ. դասառույն հետ միասին:

15 աղջակ աշակերտուհից թիւրքական վարձար և հ երկուցին, տայլ տաւրիկան 540 ուրլի, 5ը ձրիվարթ են, իսկ մնացեալնքը վարձարուն ամսական 2-3 և 1 ուրլի ձնողոց կարողութեան համեմատ:

Ղաթերը սկսվում են առաօտեան ժամը 8-ից և մերձանումն 1-ից քառորդ պակաս, իւրաքանչիւր դասը տեւում է մի ժամ, իսկ մի քառորդ լինում է դասավիջոց:

Լուսաւմարաբար ունի 5 ուսուցիչ և մի ուսուցչուհի: Կրօնի և Գլխավորութեան դաստառն ստփ. Մ. Գ. Կանցեանց ստացել է իւր կրթութիւնը Կար. Ուսումնարանում: Հայոց լիզուրի դաստառն և ստուգ. Ուսումնարանի Գ. Կ. Աղյուսուր-հանքը ուսումն առացել է Միսիսիպիսի Ե. Կ. և Բ. դաստառանց Ռուսաց լիզուրի և Ալիսիպիսի Ե. Կ. Կանցեանց Գ. Գ. Բար-բարաբարեանց դաստառարկութեան ըստա-րիչը է Տփիսիսու Երաթարկիսի Գլխաւորութեան և յետոյ եղել է Համալսարանում: Թուա-րաւսութեան և Գճագրութեան դաստառն Գ. Աղաղանցիանուարսկը է Ներսիսեան ուսումնարանում: Հայոց և Բնական պատմու-թեանց, Երբէյցութեան և Կրօնաստաւան-բաստանն Ռուսաց լիզուրի դաստառն Յ. Կ. Կրիզմանցիսը ուսումն առացել է Սալիսիսի Ե. Կ. Կանցեանցում: Տնապարծութեան, Ռ-սիպիսի Ե. Կ. Կանցեանցի և Վերսիպիսի Հայ պաշ-տօնը վարում է գաւառական ուսումնարանի սեպիկ անուանի Տ. Տառալեանը:

Յաւելով պէտքէ ասել, որ Ուսումնա-
նոր չունի գրադարան և ոչ Ուսումնա-
նոս պիտոյքներ, լաղի մեծ. Մ. Միսնար-
անցի ընծայած փետրազարդ թռչուններից:

Գ. Ղազարեանց

ՀԱՐԱՔԼԻՍԱ

«ՄԵՂՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ»
ԼԻՏԳՐԻՅԱ

Երեւան, օգոստոսի 21-ին ներկայացրին
նա՛ն Վարաբեդյանը մի ստորագրաթերթ,
որի առաջին երեսումը զրա՛ծ էր յորդո-
ւան յառաջանան Երեւանցիք իմ հե-
տաբերորէն իմանալ այդ նոր և անպակ-
սելի իմ մասին:

Վարդապետ յառաջընթացող տեղեկացայ,
որ նորա հեղինակը մասնաւոր ստորագրաւ
Յեանի կանոնում և կազմել տի հաստա-
սակաց մասնաւորաբան Վարդապետ մկծ-
լի յայտարարել երկույթը կարող և ծագել տի
լիսին հաստաբանութեան մկծ, զաւարացող
որ հաստաբանութիւնը փոքր շատ և զգուս-
նելի իրողականութեան հարկաւորու-
թիւնը տեղեկացող նորա մասաւոր գարգիւտմը ան

զորս պէտք է լինի բաւականին խորճը: Այս
 եզրակացութիւնը արարեալ ճշմարիտ է
 առանձնապէս, բայց ո՛ր Ղարաբլիտու վե-
 րաբերութեամբ, Կենք տեսնում ենք, որ
 շատ քաղաքներում՝ անգամ չկայ այդ
 ուրախելի երեւոյթ, ըստ որում չկայ Հար-
 վալ, որով լինի ընկժ քաղաքներէն: Բայց
 ի՞նչ պիտի Հանդամաներից ծաղից այդ պա-
 տուական միտքը յառաջարանութեան հե-
 ղինակի մէջ: Արդեօք նա տեսնելով Ղա-
 րաբլիտու Հասարակութեան ընկժ երջաս-
 րութեան ջերմ հոտակը վազից զէպի
 յայնք ձգուողով, թէ դա միայն ու՛ր. Էնդի-
 նակի բարեկամաց ջանքերով յայնք եր-
 վալ երկու հարցից մըն է աւելի Հաւանա-
 կան: Ինձ Համար գտնի վերջինն է Հա-
 ւանական, ըստ որում ևս ամենաՀաստատ-
 ւանի զիտեմ, որ այդ Հեռանարկութիւնը
 միջինէ այդ դիվաններով մնացել է և կը
 մնայ իրեն՝ *pium desiderium* — բարեպաշտ
 յանկութիւն հեղինակի կողմից:

[illegible]

Յնտաշօրանքը սխտում է, ինչպես կողքի, և Բրոդայից, բացախանելով թե՛ Եւոպան նորա համար է յառաջացել, որ առձին ընթերցարաններ և մասենադասանելք Անտաում և Բրոդայիցն անդամ պիտման շատ լաւ խմանում է հայոց գեղեցկաբանական իմաստի բոլոր կողմերը, ըստ բում այնտեղ, Եւրոպայիցը, կան մասեագրարաններ: Արեւմե ինքէ կամուսմենք մենք հասնել Եւրոպայիցն, զարդային էր մուսուր և բարդական կողմերը, հասնային յարեւատականութիւնը և փռմապահանութիւնը, դրոս համար մեզ—Վալարեւնեցոց, պէտք է մասենադասան (գանադային երեք ռուբլիով) ուր պէտք է ըստարկին գեղեցկան ըրարիւնքը, օրարիւնքը և մա ա գ ի ղ ն է:

Միայն գործի բարձր նպատակին հետևե-
լով, ատորագորոշներից ոչ ոք ընդունակ
չէ գտնուել նկատել այս վերջին երկու
բառերի միմեանց համանմանութիւնը:

Քաջքերունի:

ՊԱՐԱԿԱՍՏԱՆ.

(Թշնամի-ցամառ «Մեղունի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ»
Լրագրի)

Քննադատելի չլիակալաբուժ գտնուած զիւրերի
էջէ կրկու ժամ հետապօլովեանմբ գտնուումէ
հապարակել զիւր Գարայթար անուամբ, որտեղ
մինչ 20 տուն հալը, իսկ ճամշուալը որ կաշը
մտնմն մօտ 120 տուն բոլորը զիւրերն են:
Այդ տեղի Հայկերը թէ հագուստով թէ բնու-
թեանը բաւականին նման են Քիւրդերին: Նո-
րաք ունին մի քանիայն, որ նուրիով ժողովրդը
բան զորովեանը և ոգիտ կեանքին բաւական
առաւ է իւր աստիճանի մէջ: Հայ ժողովուրդը
այդպէս անհասար ջին է հայկեան բնան մէջ
նստը: Նշքայ շարին ոչ մի տեղիտ թաւ, քայց
զգանն են հայտթիւնը իրլին մի աւանդ մնա-
ած իւրեանց հայրերից: Մի խօսքով ինչպէս
ոտոցա նշանային և մերձակայ Ստըլուզ գաւա-
նաւ գտնուած հայ սիրուելու կրանկուտ
պարտաւորուի մեր անհոգութեան. ճողջիւ:
Հատահայն յայտնեց ինձ (որպէս արգէն զի-
ւերի) մեր աղլի Քիւր, Սրբազանի այդ նկատ-
մանը ցտակութիւնը, որ նա մտադր է իւր
զոլղարքն բնաւորութեանը հայրադար հնոց
յուրթիւնը ջննել և որքան կարիք է այդ
Քիւրի տեսարանին վախճան տալ: մինք սիրտ
թաւիկ կպտանալ այդ նուրիտան առաւ
կնիտութեան իրազործութեանը, որով զէթ ա-
րագայ սիրունելի վիճակը բարւոյեալ իւր ա-
ւանը պիտանահանային և օրնուշ լինի այդտեղ
իւր բարեգործութեանը, և անկուշ աղլալը
բարեւ են անպակաւ կը լինու Վեթ. Հօր հնե-
անահանկեղ այդ եղբայրութիւնան, քէն մի
անին ծուռ դատող պարտաւթ. վտխառակ
առատակախելի Սրբոյանի հրաւերին հանդա-
նալով իւրեան այդ մասին, հակառակութեան
րոմներ ցանկելով ժողովրդեան մէջ և զրգար-
ութեանը քիւննիւր կամմոտմնն աստեղծ-
իւն ձեղել կպիտեղոյտին և հատարակութեան մէջ
խոշորուտ լինել այդ նուրիտան զործին, առ-
այս մէկը յօտով եղը, որ մեր հայրենաւեը
ամաղկիք աղգասիրաբար կատարելով իւրեանց
տիրական պարտը, կօժանդակին Սրբազանին
սոյ առաւ ալ ցտակը զյուրեան առաւ

Բացել է Հայերեցի տեղի և շրջակայ գիւղերում
մեծածախ մեծ քանակ առանձին-մեծ խմոր
մեծածախ մեծ քանակ առանձին-մեծ խմոր
Որպես այլ պատճառներով նախկին Հայերեցի
օրեր Նաբոլեոնի զեպանը 1805 ց 1806
ցյառե ևս Arménie et en Perse՝ գրել մեջ
պատճառներով Մարտի, Ֆրանսի Բյուրոյում, Խոհան
օրեր և այլք իւրեանց պատմագրութեանց մեջ
այլ նկարագրութեան Բյուրոյում բարձրագոյն
դիւր, բայց իւրեանց գիտութեան արժանա-
յի է, որ բնաւ տեղեանք Բյուրոյում իւր
արժանաւորութիւն իւր իւրեանց, զորեց անտեղ-
իւր զօրով նոցա զօրութեան և զարմա-
նալի ևս, որովհետեւ ունի իւրեանց արժանա-

ներկ դրութիւնէն: Անուանեալ ամենայն դործ ու միջոց որ կարի չափ կարողանումք լաւագոյնէ նորա դրութիւնը, Գեթէվանը համարումք իր նպատակաւորը, ձեռնադրեալ ու կարեւոր միջոցը: Առաջին տարին թողնելով տանը իրա մասաւապէկան Աստուծոյ արով, նա ամբողջ օրով զէնուանը բաղաք, քաղաք հայ թիկնով, որսով լեւեռք միջկրելով, կամ արեւելում՝ մանկեալ ու մի քանի չափ աշխատելով վերադառնումք տունը, բայց յետոյ տարէջ տարի վարայացիւնումք նա իրա դործունէութեան ապաշխուրդ զմահադան աշխատանքներով: Դաւադրութիւնը սկսած, մինչեւ անգործ վիպրդանալեղին էլ նա չէր հրաժարուլում ու հաւատացողին բաւականացնումք նա իրա արշնետով ու դիտութեամբ: Երբեմն երբեմն այնպէս ճիշտ ու նման բան էր ասում նա նորակող կալ հարցողին, ինչպէս իսկ ջառագուցաւ, լաւ վիպ բացատրող կիլն, որ լոտղիքին հարմարացնումք ու հիացնում, այնպէս որ մի անամանակ Դարբասինք Գեթէվանը շաղկաբանութիւն երեկել ու հոշանգաւոր վիպ բացատրող էր իջելով: Որ չէր անց կենալ, որ ֆայրետն կամ դործովայ չէր կանգնել նրա տան առաջ, ինչպէս զգուշով կրկն չէր ուղիւնայ, որ թաքուն չալուցելը նրա մէկ արշն բարձրագոյնութեամբ զբան ինչպէս նորակող կալ հարցնելու: Բայց աշխատելու վրայ ոչինչ չկայ մշտնջենաւոր, Գեթէվանը այն ընտարութեան տէր չէր, որ միշտ նորա դերքը մէկ գործի վրայ, չառ չառ լեզուաբայցինք լաւութեամբ լի ջրի մէջ նայելով, կարու նա իրա կոնի իտպալով ու տառ ու զարթ, լեւ

տրվան եկածն առելը, նա խողաւ այդ դարձը
 Եւ յորից սկսաւ իրան բնն աշխտանքը դպաստ-
 ան յոյժով, Նրա աղչիկ Սարգիսը էլ մեծանուէր
 Եւ հաստիւր ինքն ծանուտ, Նրա մարդու ապուր
 Եւ մամանաւոր մտնունաւոր, Այս էր պատճառ որ
 Եւ թողաւ իր պաշտպանը Եւ դաշակելով դա-
 ւանակաւ հնազադ, խնամաշու չորիք, ման ին
 Եւ ապաւին փողոցէ փողոց, միննորի ծամանակ ա-
 ւանակաւ ազգայնոր ծախուհ Եւ սոյնն Եւ աղքիւհ
 Ինքնինաւորն Եւ կարողն Եւստիւն անէ տուն
 Եւն հաշով կարող հմ իմ Խաղիւհի համար
 Եւն ինքն ինքն հարմար մարդացու, առումը նա ա-
 ղնն օր, կրք տանից դուրս էր գնում, ազգ-
 անքը մանածուհի:

Սյարգեդոն հասակին էր մոտում, բայց մար-
պոցուն չէր ճարվում, բազազ կամ կուպէջ
աղբոր լայնը չէր ամուսն Հալալարարի աղջկան
ազին, էնէն այնպիսի կնոջ աղջկան, որ բազ-
աղբոր աշաղաղ ամուսն էր ստացել, իսկ արեւն-
աւաղբոր տանայ փողի չէր համաձայնում դուրս
երել աղջկան խաղաղ Գլխի տանից:

— Բնօրդ դառաւ, թէ ցաւ դառաւ նրանց
անաւ, ասումը քննելանք միշտ, որը բանը
երբ էր բերում ու փոփո մասին խոսակցու-
նելիս էր արական: Թէ մեր վիճակաբը հտունը
էին, օվ լիւնէ հալալ ու խափալ էլինք անորում,
— աշխարհս փոփոխել է, փոփոխել, ասելա-
սումներ նա տրտալ ի ձեռքը թափ տալով
խոր հողքը հանելով պրծած բանից: Զեք
ու վեր անաւում ու ուրիշ տեղերու: Կրկնում ու
անում, որ նորից խառնադրումներ եկնով մի-
շտ:

Հոդն պատճառիդ:

Սարգսդան տանու վեց տարեկանի հասակ-
աբերելի մարդու տալու լաւ օրերը մասնե-
ով համարելու դառան, իսկ մարդացուն լուս-
էր ընկնում, որ Սարգսդան կայսենէն նրան և
թիւք էլին այն ծանր բեռնից:

— Բէթէվան, ասումէին հարեանները, ալ-
իկը կու քաղսի ու կու պառօլի, թէ էս բար-
եղանքներուն էլ դիտեմէտ չկա ուրդ անի:

Ինքը Քեթիվանը ուրախ չէր որ ռադ էր
 րել աղջկան, բայց ինչ կարող էր անել, երբ
 մենք ժամանակ մարդու տալու առաջ փողի
 հուռն էին յիշում:

—Թող համբարը մարդու տայ, դնան ուստա-
աշուն խնդրէ, խորհուրդ էլին տալիս հարեան-
երը:

Բայց համարքի փողով էլ ոչինչ չգտաւ ինքեանը, Նրա մարդ խարաղ Գլխովն վաղուց ան առաջած համարաների վարդում, այնէ որ ինքեանը նրանց մէջ վատ համարաբուն ունէր առ աշուղար անուշով. շատրի էլ հաւատաւորաւ, որ նա մարդ ունէ ու թաքցնում է:

Ս յ ժամանակ Հալիլբաբաբու Նրանց տան
նա բնակեցեալն մի ջէնէ ոտու պիտար: Աւա-
նանգամ ուր զդարձից Բէթլէկանը այդ հա-
մանքս թիւն վերայ. նրա անթիւմ երկուստեց
զանքս խնայեալն ու ամօթխած երեկոցու,
այց ինչպիսի էր նրա զարմանքը ու զարդը
որ մի քանի ամիսը յետոյ հարմանիկը նրան
սմարտ տնիքին, թէ էն պիտարն տնիկ լն
ու տանիքը դուռն ածած ժամանակ: Բէթլէ-

մեր այս համարւոյն արժեւ կարեւեցաւ, աշ-
իրը արիւնով լցնելուցան եւ կառաղած սառն
բոլորեցաւ եւ բնիկ խորը Սարկոյշի լիբայ:
Խոյլ զննաց որ նրան չատէր, անէծք զննաց
ու նրան զլիւն չթախէր, մինչեւ անդամ չամա-
սաց իրա չարադատ հարսնացու անղկան ծնծե-
ւ:

Տեսարանը պարունիլի՝ էր և անասիլ: Ինզճ
զլիկը գունձախ, զղզղալով անասուսկ մօր
ստորածնիբը, մի ձայն ձգուուն չաննիկ: Բայց
լուսավ օրորակարն ամօխն ու պարկնուռ-
իւնը յիս զրեց և ուղղուիով ասաց զէմ ու
նա՛ւ իրա՛ մօրը, ի՛նչ նա այն պխարն սիրում
և ուղւում՝ դնա՛ նորան մարդու: Կինը
զղզղ աս՝ խօսորիկը:

Զանազան տնտարաններ հերկայացան նրա
 ռաջ և մի վայրկեանում աչքերը արտասու-
 լ վի ստեղծեալ սաճկալ արտժողորմաւոր:

— Եւստիոս շան, ինչո՞ւ գլուխս կտրեցիր
 աղ աշխարհի մէջ: Քեզ կ'ընէ լացիկ եր էջ քանը
 . . . դուն, դուն ու . . . քե, քե,
 չիմ ուղն՝, դռնիդ, ո՞ւր ձիթաք. զորոնց

Ղկկայ ռահիրի տակ:
Բայց այս և սորա՝ նման՝ պատե՛տիկական
հոտարաններ չկին՝ համոզում Սարկիզյան, Նա
կի գրուխ այն էր՝ ասում, թե՛ հզորին չի ու-
ւմ, մենակ այնտեղ Պանֆիլովին:

— Պիտար Պանֆիլով ցավի դառ դուն հա, դու
կինը և այս դէպքին յարմար և համահաս
ե՞ծք աւելացրուց. և յետոյ թոյլ տուաւ
Պիտար անկոյ ահա, ինչ որ հա մտադիր էր

նիւր: Անուանեալ ոչ խօսքով, ոչ ակնար-
արձեւում էլ չէր յիշեցնում նորա մասին:
Մամանակը անց էր կենում, բայց պիտաբը մէկ
օտարու իրա խօստանալը: Սթալգոն մէկ
շաբաթ էր նախով, մայրը վարեւա միւս
ղովքի, Հայրենակիրն էլ չէին ուզում նրանց
մեւ տանել, աշխարհը Բեթէլէվանի հերոս
էր. ասեմի, Կոլորադոն նրանք էին մեծառօրէ:

Մարկէս կարած, անանկով որ պիտարը ոչ մէ
ստրով չէր անխարտիւմ իրիկ ուղիւս մասին,
այնպէս ազատ նրանց տուն գնալ ու զով ունէր,
այն ուր որ թաղանք աղվախիկ կ'որոնեցան,
մտնէրէպաւում և գնաց պիտարի միմտարի մտ
մտնէրանմանտարը պատմելու բոլորը, ինչ որ նրա
խին էր պատմելու: Ապա ի՛նչ այն մանաւան
հասար համարեցան և կարծիք կ'երակել որը
չալիկի Սթեղզոյնն պրակեցինն ուուն
անքիկով չնա կարգաւորին կ'երկեցան: Պաւս
նովըլը փնայ մտաւ Բէլիկիւնին տունը, առաւ-
նի ժամանակ մեծ դռանը ու յարպոցը էր
ստանալ զոքսանիկ էլ ու կ'երկեցինն էլ, բայց
կար չտեսնէ նրանց բաղըը: Պանքիկովը չու-
նովըլը ցուց առաւ տանըցիւնն իրա դնաւորե-
ւանը և բանը այնտեղ հասաւ, որ կ'երկեցը
արին թողից իրա կնոջը մէկ կ'երկեցայով
զարկիկտեսնէ ուրիշ բայտըլը ծառայեցիմանե-
կեանն էլ չուտ մտաւ և մնաց Սթեղզոն
բոլորեպրակ: Այժմ Գէթէկանը ուժից ընկած,
կարողով թխան չունեցայով հայկ՝Սայմիկ իրա
բրաւտաւ տառաջուպ կ'երկեց, որոնում էլ զար-
պա մի նոր միջոց և նոյն զիբեր, ինչպէս
սանը, զգուց ընդունումն կ'երկեցային, որ նո-
նովըլ իրանց փորը ի չառէ՝ զոնում թխան լինի:

(Գաւառ: ԳԻԽ)

$$\left(\frac{1}{2} \pi \cos \theta + \frac{1}{2} \pi \sin \theta \right)$$

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.

Բայց թէ ինչի՞ Աղուլիսը ուսումնարանի բաժնէն օրից, բաւականին զուար, մոխելով հասնէ այն նշատակին, որ ցանկալի էր. դոյ պատճառը մննք համարումնք նորա մտոր իրերուն դրսի թինք:

նրանք հրաշանալի և անխնայաբար ծախսող
մարդեր են, որոնք հաշիվներ են պահում
և հաշիվներ են պահում, որոնք հաշիվներ են
պահում, որոնք հաշիվներ են պահում:

[illegible]

Նախ իրարաթիւնից ամենայն իրաւաց
ստանաով մեքը պէտք է սպասէինք, ո
մարակի մշտաթիւնը և նորա առու
նովը Անդրկովկասում քանի որ գնու
նքան պէտք է ծաղիկը և արդիւնաւոր
ներ: Կասկած չկայ, որ մեր բամբակի պը
տրդողներն այս համագամները, ինչպէս
ամանասկաւոր երկոյթ, պէտք է հասկաց
նէր, որ Ամրկիայի պատկազմը շարունակ
ելու չէր և թէ եւրոլէ երկրիկները, որ նը
մանց պէս, այն ազնաւոր ժամանակ, իս
կանք ուռիքը գլեցին, նոյնպէս կուտե
նէին բամբակի մշտաթիւնը և թէ պա
րկազմից յետոյ անընական բարձր գներ
անկնէին և բամբակի առուտուրը նորիկ
տանտը իւր առաջիկայ ընթացքը Կով
կերեցին արդեօք այս յեղափոխութիւն
ներէից անտեսական օրինակ, թէ ընկը
նքան նորից խոր քնի մէջ, որ ինչ
զգասն թէ նորից պատկազմը բացու
նգողներ մէջ և օգուտ քաղեն ուրիշնե
նի վնասախար գրութիւնից: Վերջին մե
տաան հաշիւները օրօրս մեզ լաւ պը
տանք: Եւսան 1868 թուական Կովկ
ասիական տնայ 1868 թուական Կովկ

Правит. ВѢСТН. ասում է, թէ նա-
իրումն մի ժողովրդական վարչու-
թիւնն (земство) գարձան պաշտօնական
կրպիւն ներքին գործոց նախարարութեան
ժպիական խորհուրդին խնդրելով բայցա-
պիւր, թէ արդեօք մնասաւար է ծաղիկեց
ներսոյն պատուաստելը ժամատարի ժա-
նանար թշկական խորհուրդը այս հար-
ը բացատրեց հետեւաւ կերպիւս Ծաղիկ
պատուաստութիւնը բոլորովն չէ պահպա-
նու միւրաբանութիւն իրող կնանքում ծաղ-
ից թիպէտ մի անգամ ծաղիկ պատու-
ստովածները առաւել փոքր են հիւան-
անում կրկին այդ ցաւով. բայց որովհետեւ
ի կարելի լինանաւ, ով գարձաւ սաս-
արու է ծաղիկայն ժամդարաւ 15 տա-
իական հասակեց յետոյ (որովհետեւ այս
հասակում նորոգվում է մարդուս մէջ
արդիկ ժամտարութիւն) ժամդարայն վտանգեց
սպովովելու համար հարկաւոր է վերա-
որին պատուաստել պահպանողական ծա-
իքելը Բայց ինչ որ վերաբերում է այն
բորդութեան, որ ծաղիկը կարող է դար-
արելու և վերստին պատուաստածների
մէջ, այդ անհերքելի փաստ է. (որովհե-
տեւ այս պատահում է և նոցա հետ, որմիջ
անցեց են ընտանի ծաղիկ):

Սի. քանի տակն առաջ, երկու զբան
 զիդացիք զէճ ունենալով միմեանց հետ

Եւսեփ. (1). Երբ մէջ Բուրք բառ
Բով գրեւն սկսալ է. խնն է ԿԵՐՈՐ
Կամ ԿԻԼՐԱ (պրպէս որ գաղղխացի
էս կըզերն Kurde) որ պարսկական լիբր
էս. իսկանխածն է սլո անպարսկի կամ
կէշաբանի, իստ որում Կիւրորը իրաւ
գործի Է. թողեանքսմ են.

Առաքելականը - ձեկականը:

ԱՅՈՒԹԱՆ (2). Անցեալ տարի մի հայ պատմա 12 հատ պարզ դրամներով ձեռք երբ բերեւ, որոնց մէջ կային եւ պաշտօնական չէր, Արշակունի դրամները եւ նոյն ժամանակ ձեռնարկ ցուցեւ երբ:

Գ ա ռ ա թ — Պրիսեղիտէ—Կարթըթէ, Տիւանդու
թիւններէ համար, Հալպէ—ամառնի, Տիւանդու
թիւններէ համար, Քոջարիսը—Վրդաւա-
ժական և ապրիլ Տիւանդութիւններէ, համար,
Կառնցիկ—Նիւրբն Տիւանդութիւններէ համար,
Հուրիս — Գրապակահայ Տիւանդութիւնների
համար

Թիֆլիսի ՀԱՍՈՒՐԱԿԱԿԱՆ ՄԱՅՏԻՆԱԳԱՐ
ԲԱՆԸ քաղ է ամեն օր քաղի կրթակէ և ինքն

Այս [ժ. արդյունքները արված ըստ
: Գրքի Կողմից Գրքի